

Силабус курсу Менеджмент в сфері страхового бізнесу

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітньо-наукова програма – Фінанси, банківська справа та страхування

Рік навчання: I Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

д.е.н, проф. Кнейслер Ольга Володимирівна

Контактна інформація

o.kneisler@tneu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна “Менеджмент в сфері страхового бізнесу” спрямована на ґрунтовне засвоєння здобувачами вищої освіти методологічних знань про сутність та роль менеджменту в сфері страхового бізнесу, а також формування відповідних навиків щодо ефективного застосування базових концепцій, що пояснюють механізми управління на практиці.

Головним завданням курсу є оволодіння аспірантами методологією дослідження менеджменту в сфері страхового бізнесу, набуття вмінь критично аналізувати ефективність організації страхової діяльності з використанням сучасних методик фінансового менеджменту та виокремлювати невирішені проблеми з подальшим обґрунтуванням напрямів їх розв’язання, набуття навиків щодо глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань і професійних практик у сфері управління страховими компаніями як суб’єктами страхового бізнесу.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Мета	Завдання
1,5/1,5	1. Сутнісно-теоретичні основи та методологічний концепт менеджменту в сфері страхового бізнесу	Мати ґрунтовні методологічні знання щодо менеджменту в сфері страхового бізнесу та вміти застосовувати базові концепції, що пояснюють основи його організації, на практиці	Дискусії, колективне обговорення
2/2	2. Система забезпечення менеджменту в сфері страхового бізнесу	Розуміти систему забезпечення менеджменту в сфері страхового бізнесу та застосовувати управлінські навички щодо вибору ефективної структури менеджменту страхової організації, програмного комплексу й інформаційної системи; вміти виявляти взаємозв’язок між мотивацією персоналу як функцією менеджменту та продуктивністю праці, використовувати на практиці сучасні моделі і методи управління трудовим потенціалом страховика	Дискусії, колективне обговорення

1,5/1,5	3. Планування у страховому бізнесі	Пояснювати структуру й зміст основних елементів та етапів у страховому бізнесі крізь призму стратегічного менеджменту, вміти формувати стратегії розвитку страховика на коротко-, середньо- і довгострокову перспективу; використовувати на практиці методичний інструментарій для діагностики фінансового стану страховика як суб'єкта страхового бізнесу, здатність синтезувати нові ідеї щодо підвищення ефективності та антикризового управління ним	Кейси, задачі, колективне обговорення
1,5/1,5	4. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі	Вміти аналізувати основні завдання, які стоять перед страховим маркетингом і маркетинговою службою страховика, проводити маркетингові дослідження в страховому бізнесі з метою реалізації програми підвищення конкурентоспроможності страховика та просування нових видів страхових послуг	Ситуаційні завдання, кейси
1,5/1,5	5. Управління відбором ризиків на страхування	Ідентифікувати та організувати відбір ризиків на страхування, здійснювати ризик-менеджмент страховика у контексті визначення потреби в страхуванні, а також управління даним бізнес-процесом із метою формування та забезпечення збалансованості страхового портфеля	Ситуаційні завдання, кейси
1,5/1,5	6. Урегулювання страхових претензій	Знати особливості діяльності служб врегулювання претензій та розуміти процедуру й етапи врегулювання страхових претензій; вміти оформляти регресні позови до осіб, винних у скоєнні страхових випадків	Ситуаційні завдання, колективне обговорення
2/2	7. Управління грошовими потоками страховика	Вміти управляти грошовими потоками й ідентифікувати грошові надходження страховиків у розрізі видів діяльності та витрати, які при цьому виникають; навик розрахунку страхового тарифу та доходу. Вміти виокремлювати страхові технічні резерви із загального страхування і математичні резерви зі страхування життя; бути здатним застосовувати на практиці методику щодо їх формування; вміти виокремлювати принципи та критично оцінювати нормативи розміщення й інвестування коштів страхових резервів з урахуванням тенденцій розвитку страхового ринку і передового світового досвіду в зазначеній сфері	Кейси, задачі, ситуаційні завдання
2/2	8. Управління фінансовою надійністю страховика	Розуміти взаємозв'язок та взаємообумовленість основних чинників, що визначають фінансову стійкість і надійність страховика, умови їх забезпечення; вміти оцінювати платоспроможність страхової компанії з урахуванням вітчизняного та світового досвіду, а також управляти нею з метою забезпечення фінансової надійності страхового бізнесу	Кейси, задачі, ситуаційні завдання
1,5/1,5	9. Фінансовий моніторинг у страховому бізнесі	Ідентифікувати об'єкти та розуміти роль фінансового моніторингу, його завдання у справі запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму, а також завдань та обов'язків страховика як суб'єкта первинного фінансового моніторингу	Кейси, задачі, колективне обговорення

Літературні джерела

1. Аберніхіна І. Г., Сокиринська І. Г. Фінанси страхових організацій : навч. посіб. Дніпро: Пороги, 2019. с. 198.
2. Алескерова Ю., Сідак О. Управління капіталом страхових компаній. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 18. С. 300–306.
3. Алескерова Ю., Чорній О. Розвиток інноваційної діяльності в страхових компаніях України. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 20. С. 208–213.
4. Алескерова Ю., Астапкевич А. Фінансовий контроль за страховими компаніями. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 29. С. 420–426.
5. Аранчій В. І., Остапенко О. М., Остапенко Т. М. Страховий менеджмент : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2018. 252 с.
6. Біла Д. В. Регулювання діяльності страхових компаній у Європейському Союзі. *Бізнесінформ*. 2018. №4. С. 33–39.
7. Борисюк О. В. Оцінка фінансових ресурсів страховика як ключовий елемент його страхового менеджменту. *Економіка і суспільство*. 2015. Вип. 2. С. 508–512.
8. Братюк В. Сучасні аспекти й завдання страхового менеджменту. *Галицький економічний вісник*. Тернопіль : ТНТУ, 2014. Том 47. № 4. С. 69–76.
9. Дяченко О. Г., Андрєєва О. І. Інституціональні теорії як основа дослідження страхового ринку. *Економіка та держава*. 2015. № 5. С. 94–96.
10. Євроінтеграційні аспекти розвитку ринків фінансових послуг : монографія / Н. М. Внукова, Р. Пукала, В. А. Смоляк [та ін.] ; за заг. д-ра. екон. наук, професора Н. М. Внукової та канд. екон. наук Р. Пукала. Харків : Ексклюзив, 2018. 178 с.
11. Журавка О., Темченко А., Федорченко В. Теоретичні підходи до визначення фінансової стійкості страхових компаній. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2018. Вип. 22. Ч. 1. С. 117–122.
12. Клепікова О. А., Поліщук С. О., Сарамков О. А., Нечай Д. В. Аналіз головних показників фінансової стійкості страхової компанії з використання імітаційного моделювання. *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія «Економічна»*. 2019. Вип. 96. С. 80–94.
13. Кучеренко В. В., Данкевич Р. Форми інтеграції банківського і страхового капіталу : монографія. Л. : ГАЛИЧ-ПРЕС, 2018. 284 с.
14. Маршук Л., Плахтій В. Особливості оподаткування страхових компаній в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Молодий вчений*. 2019. № 3 (67). С. 443–447.
15. Парфьонов Я. В. Інвестиційна діяльність страхових компаній в Україні та країнах ЄС. *Економіка та держава*. 2019. № 6. С. 55–58.
16. Піратовський Г.Л. Страховий бізнес: управління розвитком : монографія. К. : КНЕУ, 2006. 254 с.
17. Про затвердження Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика: Розпорядження Нацкомфінпослуг 07.06.2018 р. № 850. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-18#n7>.
18. Про страхування : Закон України від 04.10.2001 № 2745-III (зі змінами і доповненнями). Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-14>.
19. Світлична О.С., Сташкевич Н.М. Управління фінансами страхових організацій : навч. посіб. Одеса: Атлант, 2015. 258 с.
20. Супрун А. А. Страховий менеджмент : навч. посіб. Львів : «Магнолія 2006», 2016. 248 с.
21. Шаповал Л. П., Іванова А. П. Ризик-менеджмент як складник антикризового управління страховими компаніями. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 23. С. 313–318.
22. Шірінян Л. В., Шірінян А. С. Нова методологія комплексної оцінки конкурентоспроможності ринку страхових послуг України: фактори масштабу і суперництва, тенденції та порівняння. *Облік і фінанси*. 2019. № 1 (83). С. 153–162.

23. Шолойко А. С. Забезпечення стійкості страхового ринку України. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2018. № 4. С. 31–41.

24. Achkasova S. A. Developing the methodical approach to assessing the financial security of insurance market. URL: https://www.researchgate.net/publication/324576762_DEVELOPING_THE_METHODICAL_APPROACH_TO_ASSESSING_THE_FINANCIAL_SECURITY_OF_INSURANCE_MARKET.

25. Bellando J.-L. Assessing the financial health of insurance undertakings to protect the insured from the risks to which these firm are exposed: Solvency rules. URL: <https://www.oecd.org/finance/insurance/1857594.pdf>.

26. Catlin T., Lorenz J.-T., Münstermann B., Ricciardi V. (2017). Insurtech – the threat that inspires, available at: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/insurtech-the-threat-that-inspires>.

27. Hilton J. Deloitte expects robust 2019 insurance M&A activity. URL: <https://insurancenewsnet.com/inarticle/deloitte-expects-robust-2019-insurance-ma-activity#.XQo6wRb7Tct>.

28. Kumar N. Global insurance in 2018: Pursuit of growth amid cautious optimism. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/global-insurance-2018-pursuit-growth-amid-cautious-optimism-kumar>.

29. Nealon P., Yit B. A Financial Approach for Determining Capital Adequacy and Allocating Capital for Insurance Companies. URL: http://www.actuaries.org/AFIR/colloquia/tokyo/nealon_yit.pdf.

30. Zekaj B. Marketing in insurance industry, marketing functions in insurance industry. *European Journal of Multidisciplinary Studies*. 2016. Issue 50, Vol. 1. P. 33–39.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	10
Модуль 1 (теми 1-4) – обговорення тестів, питань, ситуаційних завдань	20
Модуль 2 (теми 5-9) – кейси, ситуаційні завдання	20
Ессе – індивідуальна письмова робота	10
Залік – тести, завдання, задачі	40

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно

B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом